

L'APUNT

Identitat musical

Jaume Vidal

Sempre he pensat que els grans músics naixien taral·lejant els seus èxits futurs. Estic llegint *Yo* (Reservoir Books), biografia en primera persona d'Elton John, que és com el llibre de la pel·lícula. Més que els seus excessos, ja coneguts i esventats per ell mateix des que va fer les cures a totes les addiccions possibles, el que més m'interessa és la construcció d'una identitat musical. El-

ton explica que com a compositor associat amb el lletrista Bernie Taupin va mirar de treballar per intèrprets i fins i tot van presentar una cançó de preselecció a Eurovisió, però Elton va tardar temps, tot i que va començar jove, a saber fer la seva música. Per això admiro ja no pas el talent musical natural, sinó la construcció d'un univers musical propi, que és el que em fa estimar la música.

La dramaturgia catalana es reivindica a la cartellera

Crítiques teatre

Jordi Bordes

L'abisme emocional entre pare i fill

Una història real

Autor i director: Pau Miró
Dilluns, 28 d'octubre (fins al 29 de desembre,) a La Villarroel

Pau Miró és un autor sensible. Escriu teatre per formular-se preguntes i provar de respondre-les amb els diferents punts de vista dels personatges. Si potser tanca la trama, sempre deixa l'arrel del conflicte vagant ambigu per la sala. Perquè sigui l'espectador qui prengui una decisió militant, compromesa per corregir la mancança. Ho va fer, per exemple, amb *Un tret al cap*, però també amb altres títols, com ara aquella monumental *Vic-tòria*. Ara hi torna. Aborda l'amenaça de l'extrema dreta, del pensament neoliberal i individualista. Ho fa des d'un camp que coneix bé; el de la creació. Si a *Un tret al cap* el que patinava més era la idealitza-

ció del periodisme romàntic, aquí cal suposar que assenta les bases sobre uns referents molt ben delimitats. Perquè un escriptor és com un dramaturg o un actor que serveix la seva experiència per bastir el seu món de ficció, a vegades amb un punt impúdic.

El que mana en aquesta peça de silencis tan densos (tot i que el thriller manté l'atenció del públic des del primer instant) és la difícil relació entre un pare i el seu fill adolescent. La incoherència del pare opera en el cervell del fill, que maquina una venjança estranya, antisocial. Julio Manrique i Nil Cardoner són dos éssers que no saben estimar-se. Segurament perquè els falta la carícia de la dona i mare que els agermanava. Laura Conejero és l'editora lúcida que sempre sap endreçar l'escriptura i la vida.

I que mira d'allunyar-se perquè se sent vampiritzada. Per últim, Mireia Aixalà signa una psicòloga social càlida, de les que miren als ulls (a diferència d'aquell metge d'Ada Vilarró de *360 grams* o dels metges pragmàtics d'*Una gossa en un descampat*). Ella està disposada a ajudar però com a *Només una vegada*, de Marta Buchaca, els seus pacients proven de fugir-ne; se senten menystinguts per ser assistits per un servei que té cura dels més desfavorits, no pas ells... Si el final podria tenir un to massa esperançador, que toca l'ànima dels espectadors, Miró escriu un epíleg que reconeix l'artificiositat afectiva d'escriptor i que deixa en interrogant la relació de pare i fill. Construir una societat millor necessita una lluita constant de tota la comunitat en conjunt.

Julio Manrique és l'escriptor i pare desorientat ■ D. RUANO

Tendre retrovisor

La dona del 600

Autor i director: Pere Riera
Dimecres, 30 d'octubre (fins al 15 de desembre), Teatre Goya.

Pere Riera escriu mirant pel retrovisor. És una història de present, que no deixa de fer salts enrere per entendre les actituds de les dues germanes, del pare i del cunyat. Empra un humor de les petites coses i tensa bombes emocionals, des d'una aparent comèdia de tresillo. És cert que la situació de *La dona del 600* és molt fàcil de seguir. La situació és tant còmica com grotesca, però, per sobre de tot, s'hi respira l'amor familiar i la tendra emoció quan recorden una mare amb una personalitat insòlita.

Els actors posen l'ànima en aquests personatges vulnerables, que es fan mal sense voler. Hi ha un volgut equilibri perquè cap filla sigui la vencedora moral d'aquest combat. Perquè, si el títol enfoca la mare (Mercè Sampietro, persuasiva), morta tres anys enrere i que identificava el seu 600 amb la llibertat, i el pare (Jordi Banacolocha, divertit i decidit però també ensenyant un profund dolor) és el responsable de la clau de la trama, són les dues filles les que acaben per ser hegemòniques a l'escena (una aventurera i despreocupada Àngels Gonyalons i, sobretot, una hiperresponsable Mercè Vila). Finalment, l'aparició del gendre o exmarit (Pep Planas, eficaç, necessari per a exposar les subtrames) revela un nou cau de secrets inofensius, però reveladors.

Riera, com Pau Miró a *Una història real*, escriu sobre el que el preocupa. Els personatges, amb actituds antagòniques, són un efectiu mirall de la realitat. Hi ha nostàlgia i valentia dins aquest 600.

Les golfes amuntegades de Rita

Rita

Autora i directora: Marta Buchaca
Dimarts 29 d'octubre (fins al 17 de novembre), Sala Beckett

Des de l'humor abordar el drama. És la clau que, de nou, utilitza Marta Buchaca a *Rita*. Ara situa dos germans al davant de la paradoxa. Una veritat molt bèstia: comparar el sacrifici d'una gossa malalta amb el de la mare amb Alzheimer. Buchaca és molt valenta plantejant aquesta confrontació i mira que cada personatge pugui justificar les seves valoracions. Per contrapesar actituds, involucren exparelles dels germans i la filla del xicot. Però no explota la part còmica de l'equívoc, ni tam-

Un detall de l'espai amb la foto que els dos fills regalen a la mare ■ DAVID RUANO

poc incideix massa enllà sobre el debat de l'eutanàsia. Desaprofita aquesta oportunitat, tot i aconse-

guir emocionar l'espectador amb unes escenes finals d'una alta temperatura i calidesa, que revelen la

qualitat humana amb què ha volgut ser tractat el conflicte.

Anna Moliner i David

Bages són dos germans que juguen molt bé en les diferents capes d'interpretació. Són cíncics i despreocupats, en la comèdia, i transmeten el dolor de la pèrdua, en la part tràgica. Potser la innecessària llargària de la peça fa perdre una intensitat que seria molt més convincent.

Rita sí que se suma als muntatges en què Buchaca incideix en la crisi de valors de la societat, com anteriorment havia fet a *Playoff* o *Només una vegada*. La dramaturga i directora es mou molt bé en els muntatges amb pocs personatges, donant-los molts plecs, deixant que es contradiguin humanament entre el que diuen i el seu comportament. La dramaturga s'interroga, com Pere Riera, sobre el moment en què els fills han de començar a preocupar-se pels pares.